

Informator dla mieszkańców

PRAWA ZWIERZĄT **OBOWIĄZKI OPIEKUNA** **OBOWIĄZKI GMIN**

**Jak zmniejszyć bezdomność zwierząt w 3 lata
i zaoszczędzić publiczne pieniądze?
TWOJE PIENIĄDZE!**

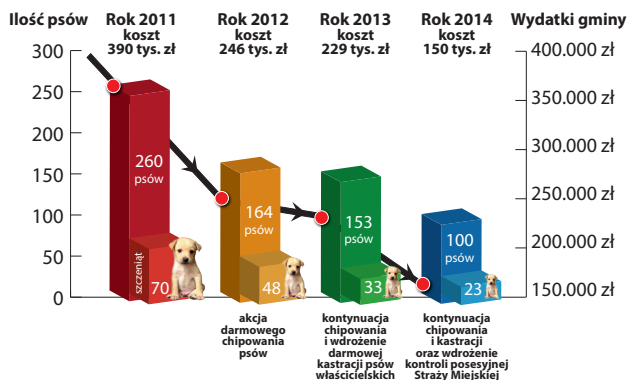
www.fundacjakaruna.org

JAK ZMNIJSZYĆ BEZDOMNOŚĆ ZWIERZĄT

By w Twojej Gminie skutecznie zmniejszyć ilość bezdomnych zwierząt, poprawić ich los i zmniejszyć koszty pokrywane z budżetu Gminy czyli Twoich podatków koniecznym jest wdrożenie i realizacja programu kastracji i czipowania ZWIERZĄT WŁAŚCICIELSKICH.

KAŻDA GMINA, która wdrożyła takie programy: Bielawa, Dzierżoniów, Suchy Las czy Myszków zaledwie w ciągu TRZECH LAT odnotowała spadek ilości bezdomnych zwierząt o PONAD 50% a co za tym idzie również zmniejszenie o ponad 50% kosztów z tym związanych.

Skutki wdrożenia programu kastracji i chipowania zwierząt właścicielskich

Dane uzyskane na podstawie prezentacji gminy Myszków przedstawionej na konferencji NIK

www.kastrujemybezdomnosc.pl

PAMIĘTAJ, że zaoszczędzone w ten sposób środki, Gmina może przeznaczyć w przyszłości na inne cele, równie ważne dla mieszkańców np.: uruchomienie

świetlicy lub wakacji dla dzieci, chodniki, czy oświetlenie lub inne działania mogące np. poprawić bezpieczeństwo w Twojej okolicy.

I ZAOSZCZĘDZIĆ PUBLICZNE PIENIĄDZE?

Dlaczego warto czipować psy i koty?

To proste! Gdy takie zwierzę zaginie, ucieknie na spacerze lub z posesji – podmiot, który w Twoim rejonie odławia bezdomne zwierzęta zamiast odwieźć zwierzę do schroniska dzięki CZIPOWI odwiezie zwierzę do domu.

W jaki sposób czipowanie wpływa na wydatki gminy?

Zwierzę, które jest zaczipowane a zgubiło się właścicielowi lub uciekło i zostanie odłowione przez hycla wyposażonego w czytnik czipów umożliwiający identyfikację opiekuna, zamiast do schroniska – wraca do domu. NIE GENERUJE DALSZYCH KOSZTÓW OPIEKI W SCHRONISKU do czasu odnalezienia właściciela.

Pamiętaj! Każdy dzień pobytu Twojego psa czy kota w schronisku to nie tylko cierpienie zwierzęcia. To także koszty ponoszone przez Twoją Gminę a opłacane z Twoich podatków!

Dlaczego warto wykastrować swojego psa i kota?

Bo każdy kolejny szczeniak czy kociak, który przyjdzie na świat, a któremu Ty nie jesteś w stanie zapewnić opieki do końca jego życia może powiększyć ilość bezdomnych zwierząt i obciążyć na kolejne lata budżet Twojej gminy.

Odpowiedz sobie szczerze na pytania:

? Czy jesteś w stanie kontrolować los każdego szczeniaka, czy kociaka urodzonego przez TWOJĄ kotkę czy suczkę?

? Czy będziesz mieć pewność, że ludzie, którym je oddasz, będą się nim zajmować przez całe życie?

? Czy zagwarantujesz, że żadne z tych zwierząt, które urodzi Twoja suczka lub kotka NIGDY nie trafi do schroniska, na ulicę, że nie zostanie porzucony?

Oczywiście, że NIE!

Jedna suczka lub kotka tylko przez 10 lat swojego życia może urodzić około 100 szceniąt lub kociąt. A każde z nich urodzi kolejne szczenięta lub kocięta dla których już nawet TERAZ nie miejsca w schroniskach, nie mówiąc o prawdziwym domu.

W tej chwili na swoją szansę czeka w schroniskach ponad 100 000 zwierząt, kolejne 50 000 czeka w różnych organizacjach, przytuliskach. Czy te zwierzęta zasłużyły na cierpienie za kratami? Z pewnością nie. ZWIERZĄT JEST PO PROSTU ZA DUŻO. A Ty masz na to bezpośredni wpływ. **TYLKO TY** możesz podjąć decyzję o kastracji i zaczipowaniu Twojego zwierzęcia.

Kastracja psów i kotów

Kastracja polega na usunięciu gruczołów rozrodczych (jajników u samic, jąder u samców) i trwałym uniemożliwieniu rozrodu. Poza tym powoduje znaczący spadek poziomu hormonów płciowych w organizmie, a w związku z tym hamuje zachowania seksualne. Aktywność płciowa u różnych gatunków zwierząt jest bardzo różna. Psy i koty są gotowe do rozrodu tylko sezonowo. Ich ciała znają czas „ciszy hormonalnej”, gdy płciowość „śpi”. Kastracja właśnie w tym czasie nie zmienia niczego w ich organizmach. Należy jednak pamiętać, aby wykonywać ją po uzyskaniu dojrzałości płciowej. Suczki i kotki po pierwszej rui-cieczce, psy gdy zaczną podnosić nogę podczas siusiania, a kocury gdy ich mocz nabierze samczego zapachu. Dzięki temu nie tylko zapobiegniemy niechcianym ciążom i ucieczkom, ale przede wszystkim ustrzeżemy nasze zwierzęta przed bardzo groźnymi chorobami. Żyjemy w czasach gdy środowisko naturalne jest wysyczone hormono-podobnymi substancjami. Powodują one

dr Dorota Sumińska

cały szereg zaburzeń w organizmach ludzkich i zwierzęcych. U ludzi obserwujemy zaburzenia płodności i wręcz epidemię nowotworów hormonozależnych. Zwierzęta żyją krócej i wiele procesów chorobowych następuje u nich szybciej niż u ludzi. Regułą stało się to, że niekastrowane suczki i kotki zapadają na nowotwory gruczołu mlekowego, różnego rodzaju stany zapalne macicy i nowotwory jajników. Niestety ten typ nowotworów szybko daje przerzuty do płuc. Niekastrowane psy mają bardzo poważne problemy z prostatą, a i nowotwory jąder nie są rzadkością. W przypadku kocurów raczej nie trzeba nikogo przekonywać do kastracji. Ich zwyczaj znaczenia terenu bardzo śmierdzącym moczem jest wystarczającym argumentem. Tym bardziej, że nawet kocury wychodzące na zewnątrz chętnie znaczą miejsce swojego zamieszkania. Poza tym, podczas wędrówek wchodzi w konflikty z innymi samcami. Bijąc się są narażone nie tylko na urazy ciała. Wirus kociego niedoboru immu-

nologicznego FIV przenosi się tak jak ludzki HIV wraz z krwią. Kastracja w dużym stopniu ogranicza możliwość zarażenia się zarówno podczas walk, jak i seksu z kotkami-nosicielkami. Zresztą w ogóle zmniejsza ryzyko zarażenia się innymi chorobami zakaźnymi. Zabieg kastracji samców jest znacznie mniej traumatyczny niż samic. Nie wymaga otwarcie jamy brzusznej, a więc i możliwość powikłań jest mniejsza. Mimo to bez względu na płeć operowanego winien być wykonany przez profesjonalistę i w warunkach spełniających standardy współczesnej medycyny wet. To bardzo ważne, aby w wyborze lecznicy nie kierować się ceną za zabieg, a opinią pacjentów.

Dorota Sumińska.

Żywienie psów i kotów

Żywienie psów i kotów jest bardzo istotnym elementem decydującym o ich zdrowiu. O ile psy są współcześnie zwierzętami wszystkożernymi, czyli radzą sobie także z trawieniem znacznego odsetka pokarmu pochodzenia roślinnego, o tyle wartość pokarmu mięsnego w diecie kotów musi być dominująca (niedobór zwierzęcych składników białkowych w diecie kotów może powodować poważne dolegliwości). Panuje również opinia o tym, że wolnożyjący kot jest samowystarczalny pod kątem pokarmowym i sam upoluje sobie odpowiednią ilość gryzoni lub ptaków, aby zaspokoić wszystkie swoje potrzeby

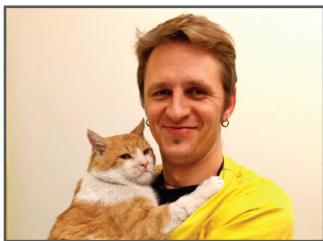
bytowe. O ile taka teoria może być bliska prawdy w przypadku dzikich kotów, które mogą eksplorować nieograniczone otwarte tereny pełne małych zwierząt (np. pola, łąki) o tyle w przypadku kotów wolnożyjących zamieszkujących tereny zurbanizowane niedobór pokarmu powoduje spadek ogólnej kondycji i zwiększenie zapadalności na choroby związane ze spadkiem odporności. Zarówno w przypadku psów i kotów, karmienie (lub dokarmianie dzikich kotów) dobrze zbilansowaną karmą jest podstawą utrzymania ich w zdrowiu.

SKONSULTUJ DIETĘ SWOJEGO PUPILA Z LEKARZEM WETERYNARI

dr Andrzej Wysokiński

LECZENIE

Gdy widzimy cierpiące zwierzę, naturalnym ludzkim odruchem jest chęć ograniczenia tego cierpienia. Patrząc przez swój własny pryzmat, niejednokrotnie podajemy zwierzętom leki przeciwbólowe przeznaczone dla ludzi. Niestety, niezależnie od naszych szlachetnych pobudek takie postępowanie może się skończyć dla naszych podopiecznych bardzo poważnym uszkodzeniem wątroby. Psy i koty nie posiadają wszystkich szlaków metabolicznych typowych dla ludzi i dlatego wszelkie leki zawierające ibuprofen i paracetamol są dla nich toksyczne. W skrajnych przypadkach, prócz uszkodzenia wątroby może dojść nawet do intoksykacji skutkującej śmiercią zwierzęcia.

Andrzej Wysokiński, lekarz weterynarii, specjalista chirurgii weterynaryjnej, Przychodnia weterynaryjna ASANTE

Dlatego przestrzegam, aby nie podawać na własną rękę środków przeciwbólowych o ile nie zostały one zalecone przez lekarza weterynarii.

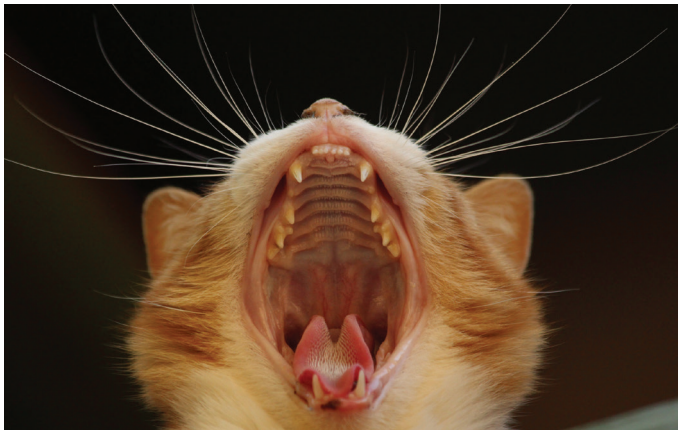
NIGDY nie podawaj psu i kotu ŻADNYCH ludzkich leków BEZ KONSULTACJI Z LEKARZEM WETERYNARIIM!

ŚRODKI PRZECIWPASOŻYTNICZE

Kolejnym, często popełnianym błędem jest podawanie kotom środków przeciwpasożytniczych przeznaczonych dla psów. Takie działanie, także dyktowane chęcią pomocy kotu borykającemu się choćby ze znaczną ilością pcheł, może doprowadzić do jego poważnego zatrucia. Wiele popularnych środków przeciwpchełnych stosowanych u psów zawiera substancję silnie toksyczną

Leki i środki przeciwpasożytnicze

dla kotów. Może ona spowodować wystąpienie od bardzo silnych drgawek aż do śmierci kota włącznie. Pamiętajmy, że kot to nie mały pies i nie posiada pewnych szlaków metabolicznych, które pozwalają na bezpieczne stosowanie środków przeznaczonych wyłącznie dla psów.

Reasumując, stosowanie u zwierząt leków, które nie są przeznaczone dla ich gatunku powinno być wcześniej poparte konsultacją z lekarzem weterynarii. W przeciwnym razie, możemy w dobrej wierze wyrządzić naszemu podopiecznemu poważną krzywdę.

NIGDY nie podawaj psu i kotu ŻADNYCH środków przeciwpasożytniczych BEZ KONSULTACJI Z LEKARZEM WETERYNARI!!!

NIGDY nie podawaj kotom żadnych preparatów dedykowanym psom ani psom preparatów przeznaczonych dla kotów.

To musisz wiedzieć!

Za porzucenie - grozi więzienie!

www.kastrujemybezdomnosc.pl

NIE ROZMNAŻAJ! NIE PORZUCAJ!
PODDAJ KASTRACJI SWOJEGO PSA I KOTA!

www.fundajakaruna.org

O zwierzętach i ich prawach §

Od roku 1997 obowiązuje w Polsce **ustawa o ochronie zwierząt**, która reguluje zasady postępowania ze zwierzętami, w szczególności ze **zwierzętami domowymi**, gospodarskimi lub wykorzystywanymi do celów rolniczych. Ustawodawca określił zwierzę jako **istotę żyjącą i zdolną do odczuwania** oraz wskazał szereg czynów **niehumanitarnego traktowania zwierzęcia**, za które grozi kara kryminalna.

Są to przestępstwa, jak i wykroczenia.

Przestępstwem jest zabicie zwierzęcia (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie

zwierząt). Ustawodawca przewidział od tej zasady wyjątki – w przypadku zwierząt domowych pozbawienie życia dopuszczalne jest tylko:

- jeśli zwierzę może dalej żyć jedynie cierpiąc i znosząc ból, a moralnym obowiązkiem człowieka staje się skrócenie cierpienia zwierzęcia (eutanazja);
- w przypadku obrony przed zwierzęciem bezpośrednio zagrażającym ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia;
- uśpienie ślepych miotów.

Zwierzę może pozbawić życia tylko lekarz weterynarii!

To musisz wiedzieć!

Przestępstwem jest znęcanie się nad zwierzęciem (art. 35 ust. 1 a i 2 ustawy o ochronie zwierząt), tj. zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień. Przykładami znęcania się są:

- umyślne zranienie lub okaleczenie zwierzęcia;
- bicie zwierząt przedmiotami twardymi i ostrymi lub zaopatrzonymi w urządzenia obliczone na sprawianie specjalnego bólu, bicie po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn;
- utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania (utrzymywanie zwierzęcia w stanie zagłodzenia, brudu, nieleczonej choroby, w niewłaściwym pomieszczeniu i nadmiernej ciasnocie) lub niechlujstwa;
- porzucenie zwierzęcia, a w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje;
- wystawianie zwierzęcia na działania warunków atmosferycznych, które zagrażają jego zdrowiu lub życiu;
- utrzymywanie zwierzęcia bez odpowiedniego pokarmu lub wody przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla gatunku.

Za te czyny grozi kara kryminalna – sąd może orzec karę pozbawienia wolności do lat 3, zaś w przypadku popełnienia przez sprawcę czynu ze szczególnym okrucieństwem do lat 5. Sąd może też zamienić karę pozbawienia wolności na karę grzywny lub karę ograniczenia wolności.

Ustawodawca ustanowił też **wykrroczenia przeciwko dobrostanowi zwierząt**. W przypadku zwierząt domowych czynami tymi są **naruszenia nałożonych na opiekuna m.in. następujących obowiązków:**

- zapewnienia zwierzęciu pomieszczenia chroniącego je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego, umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała,
- zapewnienie odpowiedniej karmy i stałego dostępu do wody.

Wykroczeniem jest też **naruszenie poniższych zakazów (art. 37 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt):**

- trzymania psa na uwięzi w sposób stały dłużej niż 12 godzin w ciągu doby;
- trzymania psa na uwięzi w sposób powodujący uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz niezapewniający możliwości niezbędnego ruchu;
- stosowania krótszej uwięzi niż 3 m;
- wprowadzania do obrotu i nabywa-

O zwierzętach i ich prawach §

nia zwierząt domowych na targowiskach, targach i giełdach;

- prowadzenia targowisk, targów i giełd ze sprzedażą zwierząt domowych;
- wprowadzania do obrotu psów i kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli;
- rozmnażania psów i kotów w celach handlowych, z wyjątkiem hodowców zwierząt rasowych zarejestrowanych w ogólnokrajowych organizacjach;
- puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna.

Karą groźącą za dopuszczenie się któregoś z powyższych wykroczeń jest kara aresztu lub grzywny. Policjant może nałożyć grzywnę w drodze **mandatu karnego**, np. w przypadkach niezapewnienia utrzymania na zewnątrz psu odpowiednio ocieplonej budy (w zimie) czy zabezpieczenia przed słońcem (w lecie) bądź niezapewnieniu miski z czystą wodą do picia. Mandat może zostać nałożony też, w przypadku pozostawienia nieoznakowanego psa przy drzwiach sklepu.

W przypadku przestępstw, jak i wykroczeń ustawodawca przewidział **środki karne**, które nakłada lub może nało-

żyć sąd. W przypadku przestępstwa są to zakaz posiadania zwierząt, zakaz wykonywania określonego zawodu, prowadzenia określonej działalności lub wykonywania czynności wymagających zezwolenia, które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie.

Sąd orzeka też **przepadek zwierzęcia** w każdym przypadku stwierdzenia, że miało miejsce znęcanie się nad nim, a może orzec ten środek karny także jeśli dopuszczono się wykroczenia. Oczywiście przepadek może mieć miejsce, jeśli czynu dopuścił się właściciel.

Właściciel zwierzęcia ponosi taką samą odpowiedzialność jak każdy inny sprawca!!!

Ze względu szczególnie przymiot zwierzęcia – bycia istotą żywą i zdolną do odczuwania cierpienia – zostało ono objęte szczególną ochroną, która powoduje istotną modyfikację uprawnień właścicielskich, w tym istnienie obowiązków, których brak realizacji może skutkować nałożeniem kary kryminalnej.

Sąd może orzec też nawijkę na cel związany z ochroną zwierząt:

- w przypadku przestępstw w wysokości od 1000 zł do 100 000 zł;
- w przypadku wykroczeń w wysokości do 1000 zł.

To musisz wiedzieć!

Głównymi obowiązkami gmin wobec zwierząt żyjących na ich terenie, określonymi w ustawie o ochronie zwierząt (art. 11 i 11a ustawy o ochronie zwierząt), są:

- **zapewnienie zwierzęciu opieki w przypadku zagubienia się lub utraty opieki właściciela z innej przyczyny (np. porzucenia)** – co polega na wyłapaniu zwierzęcia we właściwy sposób, przez kompetentną osobę oraz przewiezieniu do schroniska, które zapewni miejsce i właściwą opiekę, również weterynaryjną;
- **podejmowanie działań na rzecz zapobiegania bezdomności**

zwierząt – to m.in. obowiązkowa sterylizacja/kastracja zwierząt w schroniskach, poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych i wprowadzenie dofinansowywania trwałego znakowania zwierząt właścicielskich na terenie gminy oraz sterylizacji/kastracji tych zwierząt;

- **zapewnienie opieki nad kotami wolno żyjącymi** – w tym ich dokarmiania oraz innych działań takich jak sterylizacja/kastracja i zapewnienie schronienia (Zasady Dobrych Praktyk, GLW);
- **zapewnienie opieki weterynaryjnej dla zwierzęcia, które zostało**

O zwierzętach i ich prawach §

poszkodowane w wypadku

– oznacza to, że gmina musi podpisać umowę z weterynarzem, który świadczy usługi całodobowo, wraz z dojazdem do poszkodowanego.

Obowiązki te realizowane są poprzez uchwalenie przez Radę Gminy **programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt** (art. 11a ustawy o ochronie zwierząt) i jego efektywną realizację.

Koty wolno żyjące to zwierzęta żyjące w pobliżu człowieka, niezależnie od niego. Jednocześnie niezbędne

jest objęcie ich opieką w miejscu bytowania, zapewniając odpowiedni pokarm i schronienie. W przeciwieństwie do kotów bezdomnych, koty wolno żyjące nie mogą być odtławiane i umieszczane w schronisku. Po zabiegu sterylizacji/kastracji powinny być z powrotem wypuszczone w miejscu, w którym zostały wytłapane, chyba, że stan zdrowia danego zwierzęcia wymaga objęcia go statą opieką.

Jeśli widzisz złe traktowanie zwierzęcia zawsze reaguj!

Każda osoba, która jest świadkiem znęcania się nad zwierzęciem czy

To musisz wiedzieć!

pozbawienie go życia, ma możliwość zareagowania przez wezwanie funkcjonariusza Policji na miejsce zdarzenia i złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. Może też złożyć takie zawiadomienie w najbliższym komisariacie Policji.

W przypadku wykroczenia sytuacja jest taka sama.

Często **trzeba reagować w trakcie zdarzenia, jeśli ma miejsce zagrożenie życia lub zdrowia zwierzęcia.** Może to wiązać się z koniecznością **natychmiastowego odebrania zwierzęcia właścicielowi lub opiekunowi.** Odebrać zwierzę w takiej sytuacji może policjant, strażnik gminny lub upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, zaś następnie wymagane jest **wydanie decyzji** administracyjnej o czasowym odebraniu zwierzęcia (art. 7 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt).

Jeśli sytuacja nie wymaga natychmiastowego działania, bo nie mamy do czynienia z zagrożeniem życia lub zdrowia zwierzęcia, należy **zawiadomić o zaistniałej sytuacji urząd gminy, który powinien z urzędu wsząć postępowanie w sprawie odebrania zwierzęcia.** Również w tym przypad-

ku, jeśli w toku postępowania zostanie ustalone, że z dużą dozą prawdopodobieństwa miało miejsce znęcanie się nad zwierzęciem zostaje wydana **decyzja o jego czasowym odbiorze** (art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt).

W obydwu przypadkach konieczne jest wydanie powyżej wskazanej decyzji, jak również **złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa.** Postępowania te będą toczyć się równolegle.

Właściciel lub opiekun, któremu odebrano zwierzę ponosi koszty odebrania, transportu, leczenia i utrzymania zwierzęcia.

Szczególne uprawnienia w postępowaniach w sprawach dotyczących zwierząt mają **organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest ochrona zwierząt.** Upoważniony przedstawiciel w przypadku zaistnienia znęcania się nad zwierzęciem może je odebrać, jak również w trakcie postępowań organizacja taka, na swój wniosek może stać się jego stroną. Oznacza to, że może skarżyć tak decyzję o czasowym odbiorze zwierzęcia, jak i wykonywać prawa pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym, a później być oskarżycielem posiłkowym w postępowaniu przed sądem.

Ty też możesz pomóc w walce z bezdomnością zwierząt.

Wesprzyj nasze działania!
Fundacja „KARUNA – Ludzie dla Zwierząt”

Volkswagen Bank Polska S.A.
Nr rachunku: 90 2130 0004 2001 0484 9634 0001

Przekaż swój 1% - KRS: 0000329962

Chcesz zostać sponsorem a może masz pytania?
Napisz: kastrujemybezdomnosc@fundacijakaruna.org
lub zadzwoń: 660 452 101

KASTRUJEMY BEZDOMNOŚĆ

Koalicja Na Rzecz Walki z Bezdomnością Zwierząt w Polsce

www.kastrujemybezdomnosc.pl